

Suša stiska severne prerijske predele

Najbolj sta prizadeti obe
Dakoti, vzhodna Montana
in severna Minnesota.

BISMARCK, Sev. Dak. — Huda vročina in suša sta povzročili farmerskim predelom dežele veliko škodo. Oblasti opozarjajo farmerje, naj spravijo vsako bilko sena, da bodo mogli prehraniti svojo živino. Dovolile so košnjo sena tudi na onih delih posestev, ki so v "zemeljski banki."

Suša je predvidoma zmanjšala pridelek žit za polovico. Skoraj vsi obilen dež bi morda mogel rešiti vsaj žita, ki dozori kasneje. Suša je prizadela posebno hudo Sev. Dakoto, Južno Dakoto, vzhodni del Montane in severni del Minnesote. Podobne razmere so tudi onstran meje v Alberti, Saskatchewanu in Manitobi. V zadnjih dveh so imeli pretekli teden dež, ki je kar precej namočil. Farmerji in kmetijski strokovnjaki še ne vedo, v kolikšni meri je rešil žito in živinsko krmo.

Posilna uprava skuša izboljšati dostavo pošte

WASHINGTON, D. C. — Na federalno pošto upravo letijo polena od vseh strani, češ da je najslabše organizirano podjetje v deželi. Morda je precej resnice na pritožbah, toda delati bi upravi krivico, ako bi trdili, da ne želi izboljšanja. Poskusila je na primer s pozivom, naj pošiljatelji oddajajo pošto čim prej in ne samo po 4. uri. Poskus se ni obnesel, še zmeraj prihaja 80% vse dnevne pošte po 5. uri popoldne.

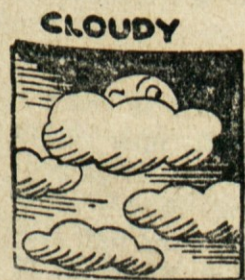
Sedaj hoče napraviti poštna uprava nov poskus: 20,000 do 30,000 podjetij, ki oddajajo dnevno na pošto 15 do 20 bilijonov komadov, se je obvezalo, da bo oddajalo pošto proti cel dan in ne samo v zadnjih popoldanskih urah. Uprava upa, da bo na ta način lahko hitrejša razpošiljala pošto. S poskusom bodo začeli 19. julija.

Vsi skupaj jim želimo veliko uspeha.

Število beguncev iz Vzhod. Nemčije raste

BERLIN, Nem. — Pred nastopom krize je pobegnilo povprečno preko Zah. Berlina iz Vzhodne in Zahodne Nemčije po nekaj sto ljudi na teden, sedaj je to število naraslo na poldrug tisoč na — dan.

Konec preteklega tedna je pobegnilo iz Vzhodnega Berlina in Vzhodne Nemčije v Zah. Berlin okoli 3,000 oseb. Večina se je prijavila v velikem begunskem zbirališču v Marienfeldu, nekaj sto pa se jih je odpeljalo s pomočjo prijateljev z letali dalje na zahod.

**Vremenski
prerok
pravi:**

Delno oblačno, popoldne verjetnost neviht. Najvišja temperatura 82.

Novi grobovi

Frank Simčič

Po kratki in mučni bolezni je preminul v Euclid Glenville bolnici 74 let stari Frank Simčič z 878 E. 207 St., Euclid, O. Tukaj zapušča soprogo Albino, roj. Budal, poprej Fink, doma iz Komna pri Gorici na Primorskem, pastorko Mary Andolšek, Albino Sajovec, Angelo Virant, Johna Fink, Frances Taft, Rose Sinkovič, 9 vnukov, 4 pravnukov ter več drugih sorodnikov. Rojen je bil v vasi Belsko pri Pojtni, kjer zapušča sestri Frances in Johanno in druge sorodnike. Tukaj je bival 55 let. Zaposlen je bil pri A. Shae Co. Scrap Yard več kot 35 let, dokler ni bil upokojen. Bil je član Društva Slov. Dom št. 6 SDZ. Pogreb bo v četrtek zjutraj ob osmih iz Jos. Zele in Sinovi pogrebni zavoda na 458 E. 152 St., v cerkev sv. Kristine ob devetih, nato All Soul's pokopališče.

Kriza v zunanji politiki rodila krizo v domači?

WASHINGTON, D. C. — Trezni politični opazovalci trijo že davno, da se je predsednik Kennedy obdal s prevelikim številom svetovalcev, strokovnjakov in podobnih zapnikov. Jih je toliko, da se ne morejo zediniti v skoraj nobenem vprašanju.

Prva žrtve takih nesporazumov je bil svetovalec Berle jun. Pravijo, da bo kmalu dobil naslednika. Menda se pripravljajo na odhod pomožni državni tajnik Chester Bowles.

Glavni vzrok za nesporazume so različni vidiki, ki jih zastopajo na eni strani Kennedyevi novi ljudje, na drugi strani pa višje uradništvo iz prejšnje dobe, ki sicer nima nobenih blestečih idej, zato pa veliko skušnje v reševanju praktične domače in zunanje politike.

Tudi novi prišleki niso zmeraj složni med seboj. Adlai Stevenson je na primer s svojimi prijatelji Bowlesom in Schleingerjem prosti obnovi prekušanja atomske sile, dokim je tajnik za narodno obrambo McNamara zanj, tajnik Rusk se pa ne more nikamor roditi.

Vse to najbolj zadene tuje diplomate, ki nikoli ne vedo, kaj bo administracija sklenila, ali se bo naslonila na nove Kennedyeve zaupnike ali pa na poklicne diplomate.

Kongresnik M. Feighan za združitev Nemčije

Kong. Michael Feighan iz
Clevelanda zahteva, da se
ZDA zavzamejo za združitev
Nemčije tekom sedanjih
berlinskih krize.

CLEVELAND, O. — V nedeljo popoldne je bil v mestu zborovanje in sprevid v okviru "Tedna zaslužjenih narodov." Obojega so se udeležili tudi zastopniki slovenske narodne skupine z dr. Miho Krekom na čelu. Glavni govornik je bil demokratiški kongresnik Michael Feighan, ki je znan po vsej deželi kot oster načelni nasprotnik komunizma in sovjetskega imperializma.

V svojem precej dolgem govoru je razložil, zakaj je Zah. Berlin Hruščevu "kost v grlu." Poudaril je, da je stremeljenju k ločitvi po svobodni volji od eksplozivne sile vsega napokipenega atomskega orožja. Zah. Berlin je vžigalnik na tej stii, ki ga hoče Hruščev za vsako ceno uničiti. Zahod se mora tega zavedati in pokazati trdno odločnost za obrambo Zah. Berlina. Feighan je prepričan, da bo Moskva popustila, če pokaže Amerika, da okrepi svojo oboroženih sil, da misli resno. Izjavila bo, da je za mirno sožitje in da ni mikdar nameraval sprožiti kakšnega oboroženega spora. V takem slučaju bi Amerika izjedala smešna. Da se temu izogne, mora odločno zahtevati združitev Nemčije kot ceno za končanje tretje berlinske krize, ki jo je Moskva ustvarila po svoji lastni volji.

Razdeljena Nemčija nevarnost svetovnemu miru
Feighan je mnenja, da predstavlja razdeljena Nemčija največjo nevarnost za tretjo svetovno vojno. Zato je Nemcem treba dovoliti, da se združijo potom svobodnih volitev v obeh Nemčijah, izvedenih pod nadzorstvom Združenih narodov. Take volitve naj bi ustvarile nemški parlament, ki bi nato izbral skupno vsenemško vlado in jo pooblastil za sklepanje mirovne pogodbe.

V svojem govoru je Feighan predložil, naj bi Združene države proglasile načelo samoodloče narodov tudi za vse narode Sovjetske zveze in tako odprle vrata svobodi v to "ječo narodov."

Feighan je mnenja, da predstavlja razdeljena Nemčija največjo nevarnost za tretjo svetovno vojno. Zato je Nemcem treba dovoliti, da se združijo potom svobodnih volitev v obeh Nemčijah, izvedenih pod nadzorstvom Združenih narodov. Take volitve naj bi ustvarile nemški parlament, ki bi nato izbral skupno vsenemško vlado in jo pooblastil za sklepanje mirovne pogodbe.

Vse to najbolj zadene tuje diplomate, ki nikoli ne vedo, kaj bo administracija sklenila, ali se bo naslonila na nove Kennedyeve zaupnike ali pa na poklicne diplomate.

Angleži napravili iz obiska Rusa Gagarina politično manifestacijo!

LONDON, Ang. — Ruskega avstronavta Jurija Gagarina je Hruščev poslal v London na agitijsko potovanje. Hruščevu se je načrt imenitno posrečil. Gagarin je bil na dvoru pri kosilu sprejel ga je ministrijski predsednik, ulica pa se je tregala za njegove podpise, časopisje mu je pelo hvalo itd.

Iz navadne manifestacije v športnem svetu je tako nastala prava politična z očitnim namenom: povedati Moskvi, da se Anglija ne jezi nad njeno zunanjo politiko in da boče ostati s Kijem v čim boljših odnosih; povedati Washingtonu, da v Londonu niso zadovoljni s sedanjo odločnostjo v ameriški zunanji politiki in da jo smatrajo bolj za zaletlost, ki more roditi samo nove zapletitve v mednarodni politiki.

Da je Hruščev še nedavno rekel angleškemu poslaniku v Moskvi, da lahko uniči Anglijo s šestimi vodkovimi bombami, tega angleško časopisje ne poroča. Zato se angleška javnost lahko zavija v nek megljen optimizem, ki je postal že prava mora za tiste angleške politične opazovalce, ki si ogledajo vsak mednarodni problem od obeh strani.

— Sladkorni trs je velikanska trava, ki zraste od 6 do 15 čevljev visoko.

Na Poljskem pohvalili ameriško darežljivost

VARŠAVA, Polj. — Nobena beseda ne gre komunistu tako težko iz ust kot pohvala naše dežele. Včasih se to le zgodi. Tako so na primer 12. julija spustili v obrat nov oddelek največje poljske jeklarne Nowa huta blizu Krakova. Oddelek je prav za prav postavila Amerika, ker je poklonila poljskim komunistom v ta namen \$2,500,000.

Na otvoritev so povabili in z letalom pripeljali iz Varšava tudi našega poslanika in mu dali priiko, da je govoril, kako ima Amerika rada poljski narod. Za njim je govoril pomožni ministrijski predsednik Jaroszewicz in pohvalno omenjal "tehnično in gospodarsko sodelovanje" med Ameriko in Poljsko. V apriu je seveda ravno tam ognjevit napadal "ameriški imperijalizem."

Zahodne sile izročile Sovjetski zvezi odgovor

Združene države, Vel. Britanija in Francija so v podobnih notah sporočile vladi Sovjetske zveze zavrnitev njenih zahtev glede podpisa ločenih mirovnih pogodb z obema Nemčijama in o bodočnosti Zah. Berlina.

WASHINGTON, D.C. — Zahodne sile, Amerika, Anglija in Francija, so včeraj izročile Sovjetski zvezi odgovor na njene zahteve po podpisu ločne mirovne pogodbe z Zahodno in Vzhodno Nemčijo in po spremeni Zah. Berlina v "svobodno mesto", ki bi po predloženju potlo prišlo prej ali slej pod popolno oblast komunistične Vzhodne Nemčije. Besedilo odgovorov bo objavljeno danes, vendar je glavna vsebina not znana. Note so različno sestavljene, vendar zavzemajo v njih zahodne sile enako stališče do sovjetskih predlogov in zahtev.

Zahodni odgovori vsebujejo te glavne točke:

1. Združene države, Vel. Britanija in Francija nimajo nobene namere odreči se svojim pravicam v Zah. Berlinu.

2. Poziv Hruščeva za sklicanje mirovne konference vseh držav, ki so se bojevale proti nacistični Nemčiji, je zavrnjen največ zato, ker nosijo na temelju medvojnih sporazumov odgovornost za Nemčijo štiri velike sile, Amerika, Sovjetija, Anglija in Francija.

3. Zavezniške pravice v Zah. Berlinu zato ne morejo biti omejene ali odpravljene od strani Sovjetske zveze, četudi bi ta podpisala ločno mirovno pogodbo z Vzhod. Nemčijo.

4. Berlinski vprašanje ne more biti rešeno samo zase brez zveze s širšimi vprašanji zvezanosti s splošnim nemškim vprašanjem in zedinjenjem Nemčije.

Zahodne sile so potrebovale 6 tednov, da so sestavile odgovor na predloge in zahteve Hruščeva, ki jih je ta izročil Kennedyu na sestanku na Dunaju v začetku junija, Angliji in Franciji pa jih je ustmeno posredoval zun. minister A. Gromiko.

Napovedujejo, da se bodo zunanji ministri zahodnih sil sestali začetkom prihodnjega meseca v Parizu, da se pogovore o skupnih korakih, ki jih zahtevajo sedanja berlinska kriza in sovjetske grožnje.

**VSAJ TRI DNI PREJ
predno se preselite,
nam pošljite vaš
NOVI in STARI NASLOV**

Zadnje vesti

COLUMBUS, O. — Guv. DiSalle je podpisal dva nova zakona, ki naj pomagata preprečiti boje med vodniki zločinškega podzemlja, ki so včeraj povzročili smrt Vincenta J. De Niro v Youngstownu. Njegovi nasprotniki so nastavili v avto, s katerim se je mislil peljati, dinamit, ki je eksplodiral in Vincenta popolnoma raztrgal. Oblastem se zločina še ni posrečilo razrešiti. Ta je v teku zadnjih dveh let pet žrtve bojev med vodniki zločinškega podzemlja, ki se bore med seboj za oblast.

MOSKVA, ZSSR. — Sovjetska zveza zavrača vsako širšo razorožitveno konferenco, dokler se z Združenimi državami ne sporazume na celno o "splošni in popolni razorožitvi". Razgovori o tem so se začeli včeraj tod med V. Zorinom, pomočnikom zun. ministra ZSSR, in McCloyem, o polnomočencem p redsednika ZDA.

CHICAGO, Ill. — Napetost med črnci in belci na področju Harrison High šole na južni strani mesta je privedla včeraj da napada črnih fantinov na nekega belega fanta, ko je bil na poti v službo. Policija je prišla 11 črncev.

TUNIS, Tuniz. — Predsednik republike Burgiba je pred izrednim zasedanjem parlamenta stavil Franciji zahtevo, da do nočjo načelno pristane na umaknitev svojih vojaških sil iz Bizerte in na odstopitev dela Sahare Tuniziji.

CAPE CANAVERAL, Fla. — Polet kap. Grissoma na rob vesolja je bil odložen zaradi slabega vremena za 24 ur, do jutri zjutraj okoli sedmih.

Hladna vojna se je razširila tudi v Tunizijo

TUNIS, Tuniz.—Komunisti so začeli s hladno vojno tudi v Tuniziji. Povod za to so dobili v dogovoru med Tunizijo in Francijo, ki daje Franciji pravico do vojaške postojanke v tunizijskem pristanišču Bizerte.

Tunizijski levičarji so sedaj gotovo na pobudo komunistov, začeli živahno akcijo, naj Francija opusti postojanko v Bizerti. So dobili že tako velik vpliv na tunizijsko javno mnenja, da ga more vpoštevati tunizijski predsednik Burgiba, ki je že predložil Parizu začetek pogajanj.

Tunizijski levičarji s tem še niso zadovoljni, začeli so z mirnimi pohodi v Bizerto in tam nanje navezali demonstracije. Francoski poveljnik v Bizerti

Iz Clevelanda in okolice

Na obisk v Slovenijo—

Na obisk v stari kraj je odpotovalo preteklo soboto 18 ljudi. A. Kollander, ki jim je uredil vse potrebno za pot, jih je spremlil do New Yorka.

V bolnišnici—

Ana Habjan z 10314 Reno Ave. je v St. Vincent Charity bolnišnici. Podvreči se bo morala operaciji. Obiski so dovoljeni.

Vinko Godina z 19805 Mohawk Ave. je v Mt. Sinai bolnišnici, kjer je srečno prestal teško operacijo. Leži v sobi št. 017. Obiski so dovoljeni.

Pozdravi s poti—

Frank Jakšič, njegova žena Anka in Grdinovi pošiljajo pozdrave iz Vancouverja, kjer so se sinoči vkrcali na potniško ladjo Canberra, ki jih bo popeljala proti San Franciscu in kasneje dalje proti Havajem. Počrta, da sta imela z letalom prijetno vožnjo. Frčala sta preko Chicaga in Seattla. V Vancouverju sta se ustavila pri Ivanu Grdini, Ančinem bratranču, kjer sta se srečala tudi z sestričnima Ančko Žitko in Ivano Sertič.

Rojenice—

Mr. in Mrs. Finley Croyle z W. Farmington, Ohio, se je rodila hčerka Karen Ann. S tem sta postala Mr. in Mrs. Frank Znidaršič v Ft. Myers, Fla. 11-letni oči in stara mati, Mr. in Mrs. Finley Croyle Sr. v Delightful, Ohio, pa petič. Čestitamo!

Molitev—

Clanice Društva sv. Cecilije št. 37 SDZ so vabljene nočjo ob 7:30 v Zakrajškov pogreb. zavod k molitvi za pok. Rozo Zeleznikar.

K molitvi—

Clanice Podr. št. 25 SZZ so vabljene nočjo ob sedmih v Zakrajškov pogreb. zavod k molitvi za pok. Rozo Zeleznikar.

Anglija se ne more znebiti ruskih špijonov angleškega porekla

LONDON, Ang. — Angleška vlada je morala izročiti sodnji tekom zadnjega pol leta že dve skupini špijonov, ki so kradli zaupne podatke iz uradnih arhivov in jih izročali komunistom. Sedaj je odkrila novo špijonažno mrežo.

Dne 19. junija je policija prišla "nekega mlajšega civilnega uslužbenca" v vojni mornarici, ker je osumljen, da je kradel tajnosti o strojih na atomski pogon. Vlada sicer zanika taka govorice, toda te radi tega nočejo ponehati.

Nixon bo govoril v državi New York

SYRACUSE, N. Y. — Bivši podpredsednik ZDA R. Nixon je sprejel povabilo guv. N. Rockefellerja in bo prišel 30. oktobra sem govoriti na republikansko zborovanje združenosti z večerjo, za katero bodo plačali povabljeni gostje po \$100.

Nixon je dejal, da je povabilo sprejel, ker je republikanska zmaga v državi New York neobhodna za republikansko zmago pri volitvah prihodnje leto.

je rekel, da takih demonstracij ne bo trpel dolgo časa.

Smer in značaj letošnjih mezdnih gibanj

CLEVELAND, O.—Letos ne bo velikih mezdskih gibanj, njihova vsebna pa drugačna kot prejšnjega leta. Med največja mezdna gibanja bodo spadala pogajanja med unijo avtomobilskih delavcev in štirimi avtomobilskimi tovarnami, ki so se vsaj dejansko, če že ne uradno, začela.

Delavske unije zaenkrat ne silijo na znatna povišanja delavskih mezd. Njihove zahteve so v tem pogledu skromne, ako jih primerjamo z zahtevami v prejšnjih letih. Gibljejo se med 5 in 10 centi na uro. Unija avtomobilskih delavcev zahteva na primer povprečno 8.5 centa na uro.

Zato želijo unije, da podjetja preidejo na isti način plačevanja svojih delavcev, kot ga imajo za uslužbence. Glede načina plačevanja naj torej izgine vsa razlika med delavcem in uradnikom. Delavci naj tako do-

bijo mesečne plače. Seveda naj bi delavci z novim plačilnim sistemom dobili tudi vse ugodnosti, ki jih imajo uradniki. Letne počitnice naj bi bile daljše, delovni čas naj bi se znižal pod 40 ur na teden. Plače naj bi se avtomatično poviševale od leta do leta. Ako bi pa življenjski stroški rasti hitreje, bi se plače povišale še posebej.

Višje naj bi bile tudi brezposelne podpore. Znašale naj bi 66% rednih prejemkov, trajale pa celo leto in ne samo 39 tednov. Tudi pokojnine naj bi se povečevale z dviganjem življenjskih stroškov. Nadur naj bi bilo kar mogoče malo, naj se delo razdeli tako, da ga bo celo leto dosti. Bolniško zavarovanje naj pade samo v breme podjetij.

Vse take zahteve je napovedal vodnik unije avtomobilskih delavcev W. Reuther. Katere izmed njih bo resno zagovarjal,

še noče povedati. Tovarne seveda odklanjajo vse te zahteve, toda zaenkrat še nihče ne računa, da bi prišlo do štrajka v avtomobilski industriji.

Delavske unije se dalje resno pečajo z mislijo, kako bi zavarovale svoje člane pred preseljevanjem tovarn. Sedaj lahko vsak podjetnik preseli svojo tovarno in prepusti svoje delavce v prejšnji njihovi usodi. Unije so sedaj izdelale načrt, kako naj bodo podjetniki obvezani, da pomagajo svojim delavcem, da se preselijo v kraj nove tovarne in tam nadaljujejo delo po dosedanjih pogojih. Tovarne bi po tem načrtu morale nositi del stroškov za selitev delavstva, pa tudi morebitne izgube, če bi delavec moral pod ceno prodati svojo dosedanjo hišo in na novem službenem mestu kupiti novo. Kdor bi se ne preselil, bi moral dobiti primerno odpravnino. Ra-

zumljivo je, da vse industrije gladko odbijajo vse take zahteve.

Ne smemo pričakovati, da bo Reuther lahko uveljavil vse svoje zahteve, nekaj jih bo pa gotovo in s tem bo led prebit ne samo za njegovo industrijsko panogo, ampak za vse veje gospodarstva. To je običajen pojav pri vseh mezdskih pogajanjih že nekaj desetletij.

Mezdna pogajanja v avtomobilski industriji niso torej zanič, ampak po tem, koliko bodo zvišala sedanje povprečne delavske mezde, ki znašajo \$2,63 na uro, ampak po tem, koliko bodo ustvarila stabilnost delavskih prejemkov. Cilj pogajanj je namreč jasen: delavec ne sme več biti tako zelo odvisen od gospodarskih zastojev in kriz kot je sedaj.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 135

Tues., July 18, 1961

Pol leta Kennedyeve administracije

Ko je sredi januarja novi predsednik Kennedy prevzel upravo dežele, so mu vsi prorokovali, da jo bo dobro vozil, akoravno ne bo manjkalo ovir pri njegovem delu. Prorokovanja so se izpolnila: dosegel je več, kot so vsi pričakovali, toda imel je tudi več nepričakovanih ovir in neuspehov, kot so mu jih napovedali.

Ameriška politika goji že po stari navadi veliko simpatijo do vsakega novega predsednika. To se je prvič videlo prav lepo pri pokojnem predsedniku F. D. Rooseveltu. Prvih 100 dni svojega novega režima je lahko dosegel v javnosti in v Kongresu, kar je le hotel. Od takrat velja pri nas za pravilo, da naj ima vsak novi predsednik vsaj 100 medenih dni, da se lahko uži v upravo dežele.

Ne bi mogli reči, da Kennedy ni imel namere, da prvih 100 dni temeljito uporabi za svoje politične cilje. Postavil jih je v svojih govorih in svojih poslanicah na Kongres kakor tudi v dolgi vrsti zakonskih načrtov, ki naj bi našli milost pri senatorjih in kongresnikih.

Kongres je simpatično pozdravljal vsako novo idejo, ki je prišla iz Bele hiše, zraven si je pa mislil svoje. Je namreč velika razlika med Belo hišo in Kapitolom. Kadar pride v Belo hišo nov gospodar, je res stodoletno nov. Od prejšnjega gospodarja ostanejo tam samo še spomini.

Na Kapitolu se to ne more dogoditi. V senatu je ob vsakih volitvah tako samo tretjina mandatov predmet volivnega boja. V najboljšem slučaju bi tako prišlo v senat samo 33% novih obrazov. V predstaniškem domu je položaj drugačen, tam se morajo vsi kongresniki boriti za zaupanje volivcev. Teoretično gledano, bi v predstaniški dom lahko prišli samo novi ljudje. V resnici je stvar drugačna, vsake volitve spravijo v predstaniški dom komaj kakih 20% novih kongresnikov, vsi ostali so bili že preje na Kapitolu. Iz vsega tega sledi, da se podoba Kongresa le malo menja od volitev do volitev, novih obrazov je tam po vsakih volitvah komaj kakih 15-20%. Kar je treba posebno poudariti: na Kapitolu se vplivni senatorji in kongresniki ne menjajo vsako četrto leto, sedijo na svojih mestih po 10-20 let in še več.

Iz tega je treba napraviti samo en zaključek. Vsako četrto leto dobimo lahko samo novega predsednika, ako stari ni ponovno izvoljen, dobimo pa obenem tudi prejšnji Kongres v malo spremenjeni obliki in vsebini. Kratko povedano: predsednik se menja, Kongres ostane po svojem sestavu tak kot je bil.

Kennedy je dobro vedel, da se za kongresnimi simpatijami skriva kruta realnost, ki mu ni tako naklonjena kot trdijo besede. Zato je skušal najprej zmanjšati vpliv svojih nasprotnikov na Kapitolu, to je republikanske koalicije z južnimi demokrati. Ta vpliv je bil posebno nevaren v znamenem odboru za dnevni red v predstaniškem domu, ki ga je imela v rokah konservativna koalicija republikancev in južnih demokratov. S pomočjo predsednika predstaniškega doma Rayburna je število članov odbora povečal tako, da so konservativni člani odbora prišli v manjšino. S tem je zlomil načrtno kljubovanje svojih kongresnih nasprotnikov. Istočasno je Kennedy pritisnil tudi na omahljivce med kongresniki in senatorji in jih z običajnimi političnimi sredstvi pridobil zase, bodisi pri vseh, bodisi samo pri nekaterih kritičnih glasovanjih.

Kongres radi teh političnih zmag Kennedyeve administracije ni spremenil svojega stališča do Bele hiše. Ostal je pri svojih starih mislih: kar se je njegovi večini zdelo pametno, dosegljivo in izvedljivo v Kennedyevem delovnem programu, to je odobril; to, kar je smatral za novotarije, je odbil.

Kongres je na primer odobril proračun brez velikih sprememb, za postavke o narodni obrambi je predstaniški dom demonstrativno glasoval soglasno ne iz ljubezni do Kennedyja, ampak v želji, da pokaže Hruščevu, kako smo Amerikanci lahko tudi solidarni, čeprav se prepiramo med seboj. Kongres je odobril predsednikove zakonske načrte o davkih, socialnem zavarovanju, podpiranju tistih krajev, ki so po gospodarski krizi posebno prizadeti, o moderniziranju našega cestnega omrežja, o podpiranju stavbenega gibanja za stanovanjske hiše, o minimalni mezdi, o podpiranju brezposelnih, itd. Toda pri tem je pometal iz zakonskih načrtov vse, kar se mu je zdelo, da presega realne cilje. Vse te zakone je izglasoval, toda ne s takim besedilom, kot ga je želela imeti Kennedyeva administracija.

Tako je predsednik Kennedy dobil že v prvih šestih mesecih od Kongresa večino zakonov, ki so mu posebno pri srcu. To je izredno lep uspeh. Tega ni na primer dosegel niti Eisenhower tekom svojih prvih 6 mesecev njegove administracije, dasiravno je odnesel neprimerno lepšo zmago pri volitvah in je imel tudi neprimerno več vpliva na domačo politično javnost kot Kennedy. Razložiti si moremo to le z dejstvom, da Eisenhower ni bil noben poli-

tik in da svojega vpliva in ugleda v javnosti ni hotel porabiti kot pritisk na senatorje in kongresnike. Kennedy je pa korakal ravno po tej poti.

Kennedy je seveda doživel tudi nekaj porazov in jih verjetno še bo, predno bo Kongres šel na počitnice. Kongres je pokopal Kennedyev načrt o podpiranju farmarjev. Podobno usodo bo po vsej verjetnosti doživel načrt o bolezenskem zavarovanju vpokojencev. Kakšna bo usoda zakonskega načrta o podpiranju tujine, ne vedo niti najboljši politični preroki. Na nitki visi tudi zakonski načrt o podpiranju šolstva.

Kongres bo zasedal morebiti še poldrug mesec. Ta del zasedanja ne bo podoben dobi medenih tednov. V debati so namreč samo taki zakonski načrti, ki o njih administracija misli svoje, Kongres pa tudi svoje: podpiranje tujine, šol, bolniško zavarovanje itd. Zelo lahko se pripeti, da dolge in vroče debate ne bodo rodile nobenega zakona ali pa bo besedilo zakonov drugačno, kot si ga želi administracija. Zato ni neupravičena želja mnogih senatorjev in kongresnikov, da je treba zasedanje čim preje končati, češ, da je glavno zakonodajno delo že končano. Predsednik bo torej moral napeti vse sile, da mu bo Kongres izglasoval vsaj nekaj tistih zakonskih načrtov, ki jih nujno potrebuje za svojo politiko.

PISATI O TAKEM VELEMESTU in njegovi preteklosti, kakor je velemesto Chicago, nikakor ni lahka stvar. V naprej se zavedam, da bom pogršil tu in tam marsikaj in v vsem ne bom v pravo zadel, kar se tiče začetka Chicago in njenih prvih letih.

Kmalu po prihodu v Chicago pred 43 leti, sem stikal okrog za podatki o Chicago, kako je nastala, kak je bil njen začetek, itd. Mlad sem bil, svet me je zanimal in dogodki po njem, kakor me še danes. Rad bi našel o začetku Chicago kaj zanimivega in kaj takega, kar do tedaj še nihče ni dognal in o čem takem poročal. So več ali manj vsi časniki taki, vsak bi bil rad malo bolj zanimiv kakor kdo drugi v tem poklicu. Saj kdor tega čuta nima, tak pač ni bil ustvarjen za časnikarski poklic. Tak le na tem polju Bogu časti. Časnikar, posebno v Ameriki in to še posebno v prejšnjih letih, je moral biti vse in vedeti o vseh poklicih in vsem vse. To se pravi moral je biti nekak "veščak" v vseh strokah od višjega znanstvenika v tem ali onem poklicu. Ljudje so se v prejšnjih letih obračali na urednike listov za nasvete v vseh zadevah. Če so komu na nogah preveč nagajala kurja očesa, ali če je koga tu in tam kaj črnilo, pisali so uredniku lista, kaj naj store, da bodo težave poenostavile. Smej se tej ugotovitvi, komur drago, a tako je bilo življenje na tem polju pred leti. V takih razmerah in okoliščinah je Amerika rastala in napredovala.

Amerika je nekak konglomerat (skupek) vseh narodnosti in ljudi, ki so prihajali semkaj po odkritju tega novega sveta po Krištofu Kolumbu od vseh strani in iz vseh delov sveta. Razni raziskovalci so začeli križariti po ozemljih tega novega sveta že skoro pred 300 leti. Ob južnem koncu michiganskega jezera so se ustavljali. Nekateri so potovali ob obrežjih jezera na obeh straneh, nekateri so potovali dalje v neodkrita pokrajina vse tja do velike reke Mississippi in potem doli do mehiškega zaliva, drugi zopet severno gori proti jezerskim pokrajinam, kjer se zdaj razprostirata državi Wisconsin in Minnesota in deloma država Michigan.

Neki zgodovinski zapiski govorijo, da je znani raziskovalec La Salle pisal iz tega kraja pismo leta 1683, navedel ga je z imenom "Chicago". Tudi zemljevid iz leta 1688 označuje kraj "Chicago". Tudi zemljevid, ki so ga objavili skoro sto let pozneje 1784 v Quebecu, Canada, navaja me "Chicagou". Ime Chicago je bolj prikladno za erkovanje kot indijanska imena, ki

so se izgovarjala kot Chicago (po naše: "Čikago").

Ta kraj je služil indijanskim rodovom in potem prvim misijonarjem in raziskovalcem kot važno pristanišče. Indijanci so prihajali po jezeru v čolnih iz vseh krajev k ustju reke Chicago. Tu so veslali v čolnih po reki Chicago do kraja, ki je najbližji reki Des Plaines in po tej so zopet čolnarili naprej s čolni do reke Illinois, po tej pa do Mississippi, katero reko so imenovali Indijanci "Očeta voda."

Francoski misijonar Father Marquette je postavil leta 1673 leseno kabino na kraju vodotoka, kjer se sedaj spenja preko kanala veliki betonski most na Damen Avenue. Tam je prežimil leta 1672-73. V spomin je tamkaj postavil misijonski križ, ki je stal tamkaj vse do časa, ko so pozneje zgradili preko kanala most, ko so ta zadnji most zgradili, so imenovali misijonarju Father Marquette v zidali na vzhodni strani v širok cementni steber brnasto ploščo (posnetek).

Leta 1804 je zvezna vlada blizu jezera postavila malo vojaško trdnjavo, ki je postala prva naselbina belih ljudi in tu je nastala prva podlaga današnjega blizu štirimilijonskega velemesta Chicago.

Naj to za danes o preteklih dneh tega kraja zadostuje. O prihodnosti bomo ogledavali dalje pretekle čase naše babilonske Chicago.

CHICAGO V POZNEJŠIH ČASIH. — Vsak kraj ima svojo zgodovino, ki pripoveduje o dogodkih in slučajih, ki so se dogajali v takih krajih. In če jih ima kak kraj, potem jih ima gotovo na koše (kdor jih hoče na koše meriti), ravno mesto Chicago. Takih dogodkov je pa toliko, da ni mogoče vseh omeniti. Nekaj se jih pa lahko omeni in prav tako po tej meri bom naredil in ravnal jaz pri tem opisovanju Chicago.

Kako je mesto Chicago rastlo, se širilo in napredovalo pred letom 1830 in vse tja do leta 1860, bom govoril še v poglavjih, ki se bodo tikale dobe in časov "Nekdaj" mesta Chicago. Ta doba, o kateri pišem in pripovedujem pa zdaj se tiče dobe in časov od leta 1860 naprej in vse tja do dobe let 1935, tako do tistega časa. To je bolj doba od "Včeraj".

V času let med 1831 in vse tja do 1860, je najbrže napravil več potovanj po tej pokrajini ali vsaj skozi njo na razne načine, ki so bili tedaj mogoči na rojak Slovenec, civilizator te dežele pok. škof Friderick Baraga, katerega se tako obotavljajo spraviti na svetniški oder—ne-

kje! Zakaj? To ve le Bog! So pa ljudje, ki zaslužene slovanske ljudi nekako držijo v ozadih v takih zadevah. Zakaj? Tudi to ve le Bog! Je to prav ali ne prav, tudi ve le Bog! Bog je pravičen in bo tudi v tej zadevi odločil ob njegovemu času kar je prav, in tako bo!

V teh letih se je v tej deželi, kjer zdaj tako srečno in lepo živimo dogajalo in zgodilo marsikaj. Sedanji rodovi, ki so prišli na svet v tem stoletju si le težko ustvarjajo podobo tistih časov, v katerih so živeli tod ljudje pred 150 in 100 leti. Seveda vsak po svoje slika podobe tistih časov, a vsak ne zadene prave slike, kako je bilo v resnici.

Le mimogrede naj omenim, to kar bom tu omenjal se ne tiče časov Chicago. Ampak prav v tem času v teh letih, se je pojavilo marsikaj v življenju te dežele, o čemer mislimo, da je bilo uveljavljeno že mnogo prej. Na primer, 1. julija 1847, to je pred dobrih 114 leti so prišle v promet prve poštne znamke. Znamke s podobo Benjamina Franklina so bile po 5 centov. Znamke s podo Washingtona, prvega predsednika Z. D. pa po 10 centov.

Še to le lahko omenim. Zlato, zlato, tega ljubi domalega vsak človek. Kdo je vcepil človeku ljubezen do zlata, tega pa vam točno ne vem povedati. Najbrže tisti, ki so zlato pripisovali vrednost bogastva, to je njegovi količini. In baš v tem času ali dobi so odkrili na tem našem kontinentu tam ob obalah plavega Pacifika tudi to zapeljivo rudnino zlato. Yes, prav na dan 24. januarja 1848, pripovedujejo zgodovinski zapiski, da je odkril James W. Marshall, ki je vodil in upravljal s kapitanom Johnom A. Sutter na reki "American River," blizu Coloma, v državi California, lesno žago, gotovo količino zlata. Od takrat naprej se je začela tista pohlepna gonja po iskanju zlata—po iskanju zlata, to je ljudje, ki bi radi preko noči po neki posebni sreči obogatili in postavili slavni. Ta "bolečina" se drži mnogih še dandanes.

Veliko bi se dalo govoriti in pisati o vsem tem, ampak prostora v časopisu je samo toliko in to moram upoštevati jaz, ki to le upišem in tako tudi vi, ki to čitate. Bomo o tem razpravljali pa še v prihodnjih razpravljanih o teh časih. Do tedaj pa vsi lepo pozdravljeni in dobro se imejte!—R.

Na obisk v Kanado

Cleveland, O. — Po dolgem času sem se odločil potovati v Vancouver v Britski Kolumbiji, blizu tri tisoč milj daleč, da obiščem sestri in brata. Že dalj časa sem jim obetal, da pridem in že lansko leto so me pričakovali, ko je šla tja na obisk sestra Josephine Weiss, meni pa je bilo nemogoče, ker sem šel v Rusijo in še druge kraje. Za letos sem pa rekel: Grem!

Sestra Ančka je šla v Britsko Kolumbijo, kjer se je poročila, iz Clevelanda februarja 1. 1914. Jaz sem šel za tem domov, kjer me je potem v kasarni v Ljubljani dohitela vojna, ko je Avstroogrska napovedala vojno Srbiji, za njo pa še Rusiji. Tako je naneslo, da sem preko bojnih poljan Galicije prišel v rusko ujetništvo. Čim sem se vrnil domov, je Ančka sporočila stricu Antonu Grdini: "Jože je prišel domov, pošljite mu iz Amerike potrebne papirje, karto in vse, kar je treba. Stroške bom jaz plačala, samo pošljite!" Tudi nekako je Ančka naročala stricu, ter dala na razpolago denar. Da sem bil vesel tega po vrnitvi iz ruskega ujetništva, se razume in sem ji hvaležen še danes. Tako sem rekel: Grem, kajti spodbodi se, da ji vrnem milo za drago, da obiščem njo, kakor tudi

K sodobnim svetovnim problemom

Ves svet, svobodni in komunistični, gleda s strahom v bodočnost, če morda sedanja mednarodna napetost v resnici ne bo sprožila atomske vojne, ki utegne uničiti, kar so celi rodovi zgradili z naporom. Nihče ne more gotovo reči, da ne bo med desetimi milijoni žrtev, ki jih bo po splošni sodbi poznavalcev atomskega orožja atomska vojna zahtevala.

Resno nevarnost vojne poudarjajo vodniki Kongresa, o njej je govoril tudi sam predsednik Kennedy in njegovi ožji sodelavci. Vse to izgleda ameriške javnosti ni zganilo. Večina je odšla ali pa se pripravila na odhod na počitnice, kot da bi ne bilo nobene berlinske krize, kot da živimo v globokem miru, ki ga svet dejansko že dolgo ne pozna več. Navadili smo se na krize, navadili smo se živeti z njimi in v njih, ne da bi prehudo pritiskale na naše živce.

Po ugotovitvi tednika "Newsweek" je večina ameriške javnosti mnenja, da Združene države v pogledu Zah. Berlina Sovjetiji ne smejo in ne morejo popustiti, pa četudi bi morale zaradi tega v vojno, ki se utegne spremeniti v atmosko. To spoznanje nikogar prehudo ne vznemirja, zanimanje za gradnjo zaklonišč, ki jih priporoča civilna obramba, je skoro enako ničli. Vodniki civilne obrambe in vojaški strokovnjaki so nasvarili, da utegne zahtevati atomska vojna v Ameriki do 30 ali celo 50 milijonov mrtvih, če ne bodo pravočasno zgrajena primerna zaklonišča pred sevanjem in atomskim prahom, ki ga veter po eksplozijah atomskih in vodikovih bomb raznese lahko nad široke predele po bombah ne prizadete dežele. Vse kaže, da smo nekje v svoji zavesti prepričani, da do vojne le ne bo prišlo, če bo že taka nesreča svet zadel, pa da se bo naši deželi izognila.

V vprašanju Zah. Berlina in Nemčije so tako Sovjetska zveza kot zahodne sile povedale svoje stališče. Hruščev hoče ločeno mirovno pogodbo z Vzhodno in Zahodno Nemčijo, kar naj bi zapečatilo delitev Nemčije kot nekaj trajnega. V bistvu proti delitvi Nemčije kot nekakemu jamstvu pred novo nemško napadalnostjo v Evropi ni nihče razen samih Nemcev. Nekaj podpore uživa zahteva po združitvi Nemčije le v Združenih državah, ki bi imele v svobodni Evropi trdno in močno Nemčijo kot protiutež Sovjetski zvezi. Toda tudi v Washingtonu zavračajo nemško zahtevo po vrnitvi pokrajin Nemčiji, ki so po drugi svetovni vojni pripadle Poljski.

Sovjetski zvezi je poseben trn v peti Zah. Berlin, ki služi na eni strani kot vaba komunističnemu svetu, na drugi pa so odprta vrata, skozi katere beže iz Vzhodne Nemčije strokovnjaki in intelektualci vseh vrst na svobodni zahod.

sestro Ivanka ter brata Ivana. Oba sta prišla k Ančki nekaj let po prvi svetovni vojni.

Tako sem se za obletnico potovanja v Rusijo lani 15. julija odločil za potovanje, oziroma obisk k sestram in bratu. Odsoten bom tako nemara okrog dva meseca. Ta čas bo vodil tajniške posle blaginjk družva Presvetega Srca Jezusovega št. 172 KSKJ g. Josip Ovsek s 5516 Carry Ave., Cleveland 3, Ohio. Telefon UT 1-4474. Zato prosim, da se v vseh družbenih stvareh, tako glede assementov, bolniške podpore, operacij in pošodb obračate do njega. Prosim, da mu greste na roko.

Jože Grdina

Zahodne sile so vse od konca druge svetovne vojne na stališču, da je treba izvesti v celi Nemčiji, Zahodni in Vzhodni, svobodne volitve v nemško napredno skupščino, ki naj nato izbere skupno vlado ter jo opolnomoči za podpis mirovne pogodbe.

To zahtevo je pretekli teden v posebni noti poslal znova v Moskvo z a h o d no-nemški kancler dr. K. Adenauer, o njej je govoril s Hruščevim v Moskvi angleški poslanik, na njej temelje odgovori, ki jih bodo te dni poslane zahodne sile kot odgovor na zahtevo Hruščeva glede Berlina Sovjetski zvezi.

Da Sovjetska zveza ne bo pristala na svobodne volitve in na združitve Nemčije na taki osnovi, je jasno vsakomur. Hruščev je ta predlog označil za nestvarn. Zaveda se jasno, da bi svobodna demokracija dobila pri volitvah večino in zedinjena Nemčija bi se naslonila na zahodne sile in skušala kasneje z njihovo pomočjo pridobiti nazaj vzhodne pokrajine, ki jih je morala po porazi v drugi svetovni vojni odstopiti Poljski in Sovjetski zvezi.

Hruščev hoče imeti nemško in posebej berlinsko vprašanje rešeno do konca leta. V kolikor ne bodo zahodne sile pristale na njegove predloge, je zagrozil, da bo podpisal enostransko mirovno pogodbo z Vzhodno Nemčijo in izročil njej nadzorstvo nad dohodi v Zah. Berlin. Če se bo ta zaradi tega zapletla v spor z zahodnimi silami, ji Hruščev javno obljublja vso potrebno vojaško pomoč in podporo z lastnimi oboroženimi silami.

Zahodne sile so pretekli teden poudarile znova jasno in odločno, da na sprejem sovjetskih zahtev glede Nemčije in Zah. Berlina ni niti misliti. V takem slučaju bi bil spopad nujen. Vendar vlada prepričanje, da bosta obe strani pred vsakim prenaprjenim korakom o uporabi sile skušali vprašanje rešiti potom razgovorov. Pogajanja bodo brez dvoma trda, toda upanje, da bo pri njih zmaga pamet in rešila svet pred vojno, je še vedno veliko.

Berlinska kriza je potisnila v ozadje razgovore o nevtralizaciji Laosa v Zenevi, ki so dejansko zašli v popolno mrtvilo in ni nobenega izgleda na kak njihov uspeh. Isto velja za razgovore o končanju preskušanja atomskega orožja, ki tečejo v Zenevi že tretje leto.

Pozornost evropske javnosti je v zadnjih tednih pritegnil delno italijansko-avstrijski prepir o Južnem Tirolu, kjer je bilo izvedenih v zadnjih tednih več bombnih napadov na javne ustanove, zlasti elektrarne in prometna sredstva. Spor je precej zaustiral odnose med Rimom in Znanajem, ki sta si pretekli teden izmenjala ostre diplomatske note.

De Gaulle se pripravlja na obnovo pogajanj z alžirskimi uporniki, ker bi rad to vprašanje spravil s sveta še pred jesenjo, ko bo berlinska kriza dosegla svoj vrh. Vodniki upornikov vidijo, da se De Gaulle mudi in ne marajo popuščati, upajo, da bodo v slučaju hude mednarodne krize lahko dobili veliko več, kot jim De Gaulle trenutno nudi.

Portugalska skuša še vedno z vojaško silo streti upor črnih domaćinov v Angoli, ki ga podpirajo neodvisne države črne Afrike, pa brez dvoma tudi svetovni komunizem. Vlada, ki je preje odklanjala vsako "vmešavanje" Združenih narodov v

(Daje na 3. strani)

KANADSKA

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLYSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

Iz slovenskega Toronta

Poštenjak more biti uspešen podjetnik

"Nobenega dvoma ni, da more biti nekdo uspešen podjetnik in istočasno poštenjak, ki se drži moralnih načel." To je izjava uspešnega podjetnika, ki ga moralisti visoko cenijo.

Mnogi poštenjaki so dosegli uspehe," je dejal Arthur Hull Hayes, predsednik CBS in direktor "Columbia Broadcasting System", ko so ga intervjuvali na konvenciji Kat. teološkega društva v Ameriki.

"Ne mislim, da bi bilo težje biti pošten v podjetništvu kot v zasebnem življenju. Kdor se v osebnem življenju ne meni za moralna načela, je zanj zadeva lahka. Kdor pa se drži nauka Cerkve, mu pa to nalaga gotove obveznosti.

Isto je v podjetništvu. Za poštenost v businessu je potrebno nekoliko truda, a ne več kot za poštenost v osebnem življenju. Oboje gre vzporedno.

Res je, da je mnogo problemov v businessu. Mnogo je načinov, kako priti do denarja na lahek način: Goljufanje pri plačevanju osebnega davka, uporabljanje ženske, slabo plačevanje delavcev in podobno. A vse to je napačno. Zdi se mi, da čisto varamo sami sebe. Mnogi ljudje delajo krivice in pripovedujejo, da je to za business potrebno in koristno, pa s takim govorjenjem hočejo samo opravičevati sami sebe. V življenju je pač tako, da ljudje opravičijo svojo vsemogoče napačne stvari, ki jih počnejo.

Prečesto ljudje svojo lastno nesposobnost opravičujejo z vsemi mogočimi izgovori. Koliko se jih sliši: Katoličanov ne marajo, ali Judov nimajo radi, zato sem zgubil delo. Če bi pa pogledali v ozadje, bi pa videli, da je bil tisti, ki tako govori, navadno slab delavec.

Kdor je res sposoben v svojem podjetništvu, ta je tudi lahek pošten. Če stojite na trdnih tleh glede znanja in sposobnosti v svojem podjetništvu, potem ne potrebujete nobenih bergelj, nobenih "opor". Kdor pa je slab prodajalec, slab vodja podjetja, neznalec v businessu, ta hoče zakriti svoje nesposobnosti in priti do denarja na nepošten način, ali s pomočjo ženske ali kako drugače.

Možno je biti pošten in uspešen obenem. Toda uspešnosti ne smemo meriti samo po denarju, vendar pa bomo brez denarja kmalu zaprli vrata svojemu podjetju. Res, da ni denar vse, toda brez njega ni mogoče plačevati uslužbencev in kupovati opreme. Če mi je denar v mojem podjetju popolnoma postrav, če zaradi tega podjetje zaprem in vržem na cesto tisoče uslužbencev, ne morem reči, da imam ljubezen do bližnjega. Na drugi strani pa morete reči: denar je edina stvar, ki me zanima in zato ni važno, kako postopam z uslužbenci in kako goljufam javnost. Podjetnik, ki goljufa ljudi in brezobzirno postopa z uslužbenci, ima kratko pot pred seboj; zadušile ga bodo razmere ne ozirajo nato, da krši moralne principe.

Za uspeh v podjetništvu so potrebne tri stvari: Prvič treba je študirati in brati, da si s tem pridobim urejeno misljenje. Kdor ne zna urejeno misliti, ima lahko še toliko dobrih informacij o podjetništvu, pa bo napravil mnogo nesposobnih potez. K urejenemu mišljenju spada poznanje posla, ki se ga nekdo loti. Največji vzrok gospodarskega poloma je navadno neznanje. In kdor pridruži svojemu urejenemu mišljenju ter znanju še trdo delo, temu uspeh v podjetništvu ne more izostati. Prav delo je tisto, ki bi se ga mnogi radi izognili in prišli brez njega do velikega denarja.

Kdor zna in je voljan trdo delati, ta more tudi v businessu postati uspešen in ostati pošten. Mislim, je zaključil Arthur Hull Hayes, da možu ni treba nikdar lagati, nikdar goljufati in krasti. (Po Canadian Register, 8. julija 1961.)

Pester spored "Slovenskega dneva"

Toronto, Ont. — Spored prvega slovenskega dne je bil dokaj raznolik in je udeležencem ugaljal. Letošnji slovenski dan bo še bolj pester. Pri njega izvedbi bodo sodelovali s svojim nastopom tudi Slovenci iz Clevelanda in Hamiltona.

Glavni govornik bo slovenski pisatelj g. Karel Mauser, ki bo prišel iz Clevelanda. Mauser je morda najbolj na široko poznan slovenski pisatelj, kar jih živi danes v emigraciji. Znan je tudi med drugimi narodi, saj so bile nekatere njegove knjige prevedene v nemščino. Slovenci, ki živijo v Clevelandu, vedo, da je Mauser tudi dober govornik. Nas, ki živimo v Kanadi, bo zanimalo, kaj nam bo povedal, in nas veseli, da bo prišel med nas.

Slovenska Telovadna Zveza, ki jo vodi inž. F. Grmek, je lani pripravila lepe, privlačne točke za slovenski dan. Letos bodo nastopili ne le člani torontskega odseka, marveč tudi člani odseka iz Clevelanda in odseka iz Hamiltona.

Posebnost dneva bodo slovenski narodni plesi v narodnih nošah. Nastopila bodo dekleta iz Toronta s svojim plesom; otroci iz New Toronta se tudi pripravljajo za nastop z narodnim plesom. Prekmurski Slovenci iz Toronta bodo nastopili s prekmurskimi plesi v prekmurskih narodnih nošah: to bo novost, ki je tu še nismo videli. Spored bo torej pester, zanimiv in privlačen za vse, ki jih slovenske stvari zanimajo.

Poročilo Slovenske telovadne zveze

STZ javlja, da se bodo vršile v sklopu Slovenskega dneva v Torontu sledeče tekme:

- 1) Mladi: peterboj (bradlja, drog, talna, plezanje in tek na 60 m). Starost do tekočega 10. leta.
- 2) Mladenke: prosta vaja, tek na 60 m, skok v daljavo.
- 3) Člani (nižji odd.): bradlja, drog, krogi, talna (tekmuje se tudi lahko samo v posameznih disciplinah).

Plavalne in lahkoatletске tekme se bodo vršile, če se bo prijavilo dovolj tekmovalcev. Sodnijski zbor sestavljajo: Brat J. Varšek, F. Jeraj, P. Golobič, I. Celar, L. Ponikvar, C. Cvetkovič.

Tekmovalce opozarjamo, da imajo le nekaj tednov časa in da je treba že sedaj krepko prijeti za orodje.

Lela Grmek, tajnica.

S proslave "Svobode" v Torontu

Toronto, Ont. — Na 1. julija smo z veseljem presenečenjem opazili, da so ob priliki 94. letnice Kanade imele različne kanadske in etnične organizacije svojo parado.

Parada je bila zelo pestra, saj so bile v paradi zastave vseh po komunistih zaslužjenih narodov. Zanimivo je bilo videti poleg kitajskih, slovaških, kozarških itd. praporov tudi slovensko zastavo.

Slovenski prapor

Karel Mauser:

LJUDJE POD BIČEM

II. del

— Tvoj napad na nekatere tovariše pri zadnji seji mi daje misliti na odklon, ki nas vse navdaja z mislijo, da so ti neuspehi stili stare in močne partijske peruti. Očitati ljudem, skrivajući po bunkarjih, ko dobro veš, da je nekatere partija morala čuvati, se mi ne zdi vredno tvojega nekdanjega trdnega prepričanja, ki je bil tako prekaljen po naših skupnih žrtvah in naporih. Tvoja zadeva s tovarišico Natašo, s katero sem govoril, je tvoj položaj, tovariš Razpet, močno poslabšala. Že tvoj bedni nastop v Zadrudnem domu, ko nisi mogel preprečiti arogantnega nastopa belih kulakov in nezmožnost, da bi ljudem zamašil usta zavoljo nujnega nastopa proti vrnjenim belim, nas je presenetil. Poročila, ki jih prejemanje, ti niso v prid in opozarjam te, da skušaj svoje stvari urediti. Ne bi namreč želel, da bi te partija morala klicati na odgovor oziroma tvojo zadevo razpravljati na svoji seji. —

Preklete, zdaj otreša gobec! In ravno on, ko se je takoj po turjaški zgodbi lepo speljal na osvobodeno ozemlje. Seveda, čutil se je prizadetega in zdaj je nedotakljiv. Kako je moral prositi za Matevža in Saša ga je do zadnjega vlekel za nos. Matevž je bil že v gruči, ki je nato odšla in v zadnji minuti ga je potem Saša vzel iz nje.

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

PARK FOREST — BY OWNER
Lge. 3 bdrm. split-level on cor. lot. 2 baths. 36x20 ft. patio. 1 car gar. Rec. rm. Workshop. Scnd. porch. Nr. Rich High, Westwood & 2 grade schls. Walk. dist. to the Plaza. PI. 8-6993. (135)

ORLAND PARK — BY OWNER
6 lge. rms. 2 lge. bdrms. with possible 3rd on 1/4 acre lot. Cedar paneled den. Full bsmt. Beaut. fruit trees all around. Nr. schls. Priced for quick sale. 9863 - 145th St. FI. 9-0276. (135)

OPEN HOUSE SUN. 1-5
9011 S. DANTE — BY OWNER
8 yr. old brick. 2 bdrms. Din. rm. Brkfst. nook. Rec. rm. 1 1/2 car gar. W-W crptg. \$19,750. SO. 8-5323. (135)

MORTON GROVE — BY OWNER
Lannon stone, face brick ranch. 6 1/2 rms., 3 twinsize bdrms. 2 baths. Att. gar. Beaut. Indsepd. 80 ft. lot. Cent. air cond. 2 Lannon Stone frpls. Jalousie patio, full paneled bsmt. Blinds, drapes, crptg., alum. comb. strms.-scrns., awnings, dishwasher. Open Sun. \$38,500. 9217 N. New-castle. YO. 5-6098. (136)

POSEN — BY OWNER
Lge. 2 bdrm. ranch on 55x145 ft. lot. Gas ht. 2 car gar. Sell furnished or unfurnished. F.H.A. \$700 down. Priced for quick sale due to job transfer. FU. 8-5649 all day Sun., aft. 6 p.m. Monday & Tues. (136)

HOMEWOOD — BY OWNER
3 bedroom brick ranch. Tile bath. 1 1/2 car garage. Full basement. Large living room with fireplace. 1813 - 186th Pl. Ph. SY. 8-5280. (136)

BY OWNER — 4400 N. 3300 W.
Lge. 5 1/2 room frame sided bungalow. 2 lge. bdrms. Lge. comb. kit. & dinette. New cer. tile bath. Full bsmt. Lge. encl. porch. Expand. attic. Gas ht. 2 car gar. \$18,500. IR. 8-7968. (136)

BY OWNER — 7 room brick residence. 5 bdrms. Tile bath. Cabinet kitchen. Full basement. Many extras. Priced for quick sale at \$15,500. VA. 6-7392. (137)

Samo zato, da je lahko pokazal, da naredi kar hoče. In kako strupeno ga je poleg tega ošvrknil: No, ti je zdaj odleglo.

Kaj vse so izlekli iz Nataše? Morda je celo Silvo zapletla v vse to in Bregar je seveda pomagal. Zavrtnjena ljubezen se rada maščuje.

Morda bi vendar naredil boljše, ko bi ustrelil njo in sebe? Bilo bi konec vsega. Bregarju bi pred nosom potegnil Natašo nazaj in Saši bi prihranil to pismo. Silva bi odšla pač nekam drugam in življenje bi teklo naprej, kakor je teklo včasih, ko so govorili, da je čas tak, da se malo pozna, če za vselej izgine ta in oni. Da jih le nekaj ostane in ti prekaljen.

Bedno obnašanje v Zadrudnem domu? Le kaj naj bi govoril? Ponavljal je staro pesem, da so vrnjeni na prisilnem delu v Srbiji. Kaj naj bi drugega rekel? Ljudje tako in tako ne verjamejo, kakor niso verjeli, ko so jim govorili, da so jih poslali v Sibirijo. Zakaj ni prišel Saša sam, če ve za boljši odgovor? Nekoč bo treba priznati, če ne prej čez deset let, ko jih bodo uradno morali priznati za mrtve. Vdove se bodo morda spet možile in treba bo imeti v rokah papir, da prvi mož ni več živ. Kaj bodo takrat rekli, nekaj bodo na papir morali napisati.

Po letu 1945. izginil neznan kam. Saj bo tudi to laž, ko vendar vedo, kje so. Boljše bi bilo, ko bi z gnojimi koši pripeljali vso to mrhovino na pokopališča in rekli ljudem: Tako, tu so. Pokopljite jih in ne vprašujte več. Vedeli ste tako in tako.

Človek bi lahko začel vsaj na novo živeti. Tako pa visi ta neumnost nad njimi in vedno bodi pripravljen, kaj boš rekel. Lahko vrhovom, v katere nihče ne dreza. Majhni naj odgovarjajo.

Spačeni obrazi pokriti z baretkami in z mrtvaško glavo na njej ga gledajo s stene. Kakor da se mu posmehujejo in ga kličejo na odgovor. Tista lepenka v Silvinih rokah z Rožančevim zadnjim pozdravom. Pretrgal jo je, toda še vedno se mu zdi, da je ostala v zraku in da so s svinčnikom napisane besede užgane v nebo z žarečim železom.

Ni mogel priznati Silvi, da je danes vsem žal, da se je to zgodilo. Postaja neznosno breme, ki zapira pot ustaljenemu življenju, ki odvraca mnoge od sodelovanja, ki bi se ga morda le oprijeli. Zdaj je maščevalnost, ki jo niso znali ob pravem času ukleniti v meje, kakor režeča čeljust, ki grozi iz dneva v dan lastni stvari. Kakor da se vsa ta kri pod zemljo premika in jo dviga kakor hrbet orjaka, ki se v spanju preklada pod zemljo in ne more dobiti lege.

In zdaj mu bo Saša očital njegovo bedno obnašanje! To je plačilo za njegovo delo, za vsa strahotna pota, ki jih je

opravil, za ves strah, ki ga je preživel. Da mu očita, ker se je mučil, da bi uresničil sanje, ker je ostal v tem belem gnezd, v katerem je zgubil Natašo, ko je on sam lepo sedel v Ljubljani in pošiljal ukaze, ki se jih je domislil v pisarni med tem, ko je brez dela zija v okno.

Z jezo je odprl predal in segel po škatlici, kjer je hranil svoji dve medalji. S tem koščkom neke preplete kovine so ga hoteli plačati in s tistim govorom, ki so mu ga govorili ob predaji odklovanja in ga je že zdavnaj pozabil. To mu je dejansko ostalo, nič več. In te knjige, v katere je buljil cele dneve in jih študiral in jih je za porog samemu sebi zaključil z Zapiski iz mrtvega doma.

Bogme, kako mu je življenje lepo počasi odrezavalo peruti. Niti zavedal se ni tega v svoji zagnanosti, dokler se nista razšla z Natašo. Zdaj šele vidi, da mu je ostalo od širokega zamaha samo še rahlo utripanje kakor pri negodnem vrabcu, ki dviguje krilca samo zato, da lažje hodi in lovi ravnotežje.

Kje so tisti, ki so bili najboljši, ki so zagrizeno verovali v veliko reč, ki bo prišla? Drug za drugim so odšli, ostali v resju v gozdu, nekateri končali po taboriščih. Kar je bilo skrito, to je ostalo, se cedilo od s' avospevov

V blag spomin

PRVE OBLETNICE SMRTI
MOJEGA LJUBLJENEGA IN NE-
POZABNEGA SOPROGA

John Jeraj

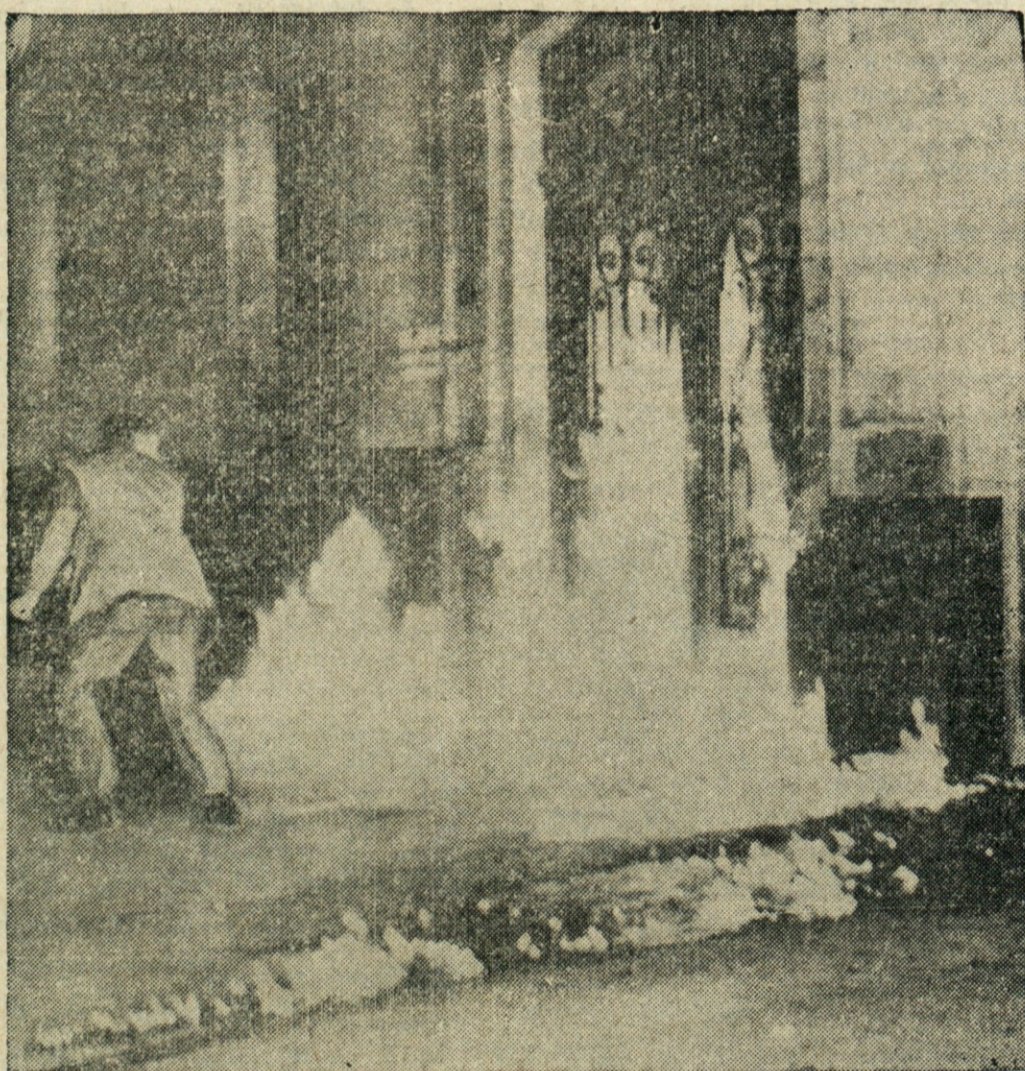
ki je zatisnil svoje blage oči
dne 18. julija 1960.

Počivaj v miru in večna luč naj Ti svetli!

Zalujoča

soproga MARY

Lyndhurst, Ohio, 18. julija 1961.

OGNJENI PROTEST — Protikomunist je vrgel takozvani Molotovljev koktail v vrata madžarskega poslaništva v Buenos Airesu v Argentini. Ta so bila v trenutku v ognju.

mrtvim in na tihem hvalilo usodo, da ni segla po njih, da je znala izbrati med rajo, med drobnimi gomazečimi ljudmi, ki ideje socialne revolucije niti do kraja niso razumeli. Sam je imel srečo, da je ostal, toda plačal jo je z Natašo. Ko zdaj skoz sito sedanjosti preceja vso preteklost, vidi, da je bore malo ostalo na vrhu. Nekaj pen.

Ne, ni mogel več urediti življenja, kakor da je z Natašini odhodom celo odšlo. Grabila ga je onemogla jeza in nena doma mu je prišlo na misel, da kolajni, da slike na steni ne spadajo v ta prostor, kjer zdaj živi. Da se mu vse to roga. Zgrabil je škatlico, snel slike z žebličkov, s trmastimi koraki odšel v spalnico, ki sta jo nekoč delila z Natašo in vrgel ropotijo na omario, kjer so še pred nedavnim lepo zvrnane ležale školjke.

Ko je stal s praznimi rokami pred zrealom in se videl, se je sam sebi zazdel nor. Kakor drevo v požgani vasi, ki mu je ogenj požrl veje in sta od vsega ostala samo ožgano deblo in vrh. Po tleh so še ležali razbiti drobci lupin, svetli utrinki nekdanje lepote. Čudno plašno se je obrnil in zaklenil vrata. Kakor da je zaklenil nekaj živega, kar

ne more ubiti.

Ne more se umakniti, ve, da se ne more. Tudi Saša to ve, zato je pisal. Vsi izhodi so zaprti, vse je ograjeno. Samo en izhod je odprt in ki so ga v gozdu porabljali, če so bili na smrt ranjeni in niso hoteli priti v roke sovražniku. Cev na čelo ali v usta, da si jo držal z zobmi, kakor bi jo hotel pregrizniti.

Imelo ga je, da bi se odpeljal v Ljubljano in počakal Bregarja pri njegovi vili, da bi obnovil ure dolga čakanja, ki jih je včasih preživel, ko je bil določen za likvidatorja in je čakal na žrtev, ki je morala priti. Potegnil bi za petelina in ga tiščal, dokler ne bi spraznil magacina. Njo bi potem pustil živeti.

Vedel je, da nima smisla, da je dejansko vse brezsmiselno, kar zdaj počenja. Bledna misel na Silvo, ki jo ne more razumeti, njeno usmiljenje, ki ga ne more več prenašati, misel, da ne sporodči na pristojno mesto njeno letanje v cerkev, vse je brez miselnosti, Nobena stvar več nima pomena, obeša se nanj kakor megla na drevo v jeseni.

Počemu bi se gnal, ko lahko brez vsega tega zagrizeno umrje in z enim zamahom pretrga to prekleto beračijo, ki

jo pri sebi ne more več gledati? Skoraj nič ni treba, samo nekaj poguma in vse traja eno samo bedno sekundo. Bedna sekunda je dovolj, da stisneš ta življenski plamen med prsti kakor stenj pri petrolejki. Bled kanec dima, to je vse, kar ostane po dejanju. In tistega že ne vidiš več.

Kar ga jezi, je Silva. Ob vsakem srečanju upre vanj oči. Tovariš Razpet, vsak dan ste videti slabši. Ko bi vsaj molčala! Ko bi ne kazala svojega usmiljenega vsak dan sproti. Na svoj način mu vsak dan sproti prinaša misel na Natašo in kadarkoli jo pogleda, jo vidi, kako stoji na prvi stop-

nici turjaške kašče, z rokama na hrbtu.

Kakor da mu jo je Rekar poslal za zadnjo muko.

Po dobrem tednu je klaverno spoznal, da poskusi lahko še eno pot, da prosi za premestitev kam na Gorenjsko.

Morda po novem letu. Zadnji izhod mu je tudi po tistem še vedno odprt.

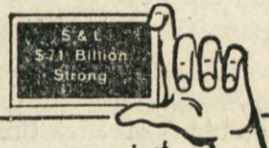
(Dalje prihodnjič)

NAGLA RAST

Washington, D.C. — Združene države so imele pri prvem ljudskem štetju l. 1790 le 3,929,214 prebivalcev. Sedaj jih imajo preko 180 milijonov.

Making your city a better place to live, work and raise a family—

the result of a **GROWING**
Savings and Loan business

4%
Current Rate

Three Convenient Locations...

ST. CLAIR SAVINGS

813 East 185th St.
25000 Euclid Ave.
6235 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio

MULLALLY FUNERAL HOME

ZRACEVALNI SISTEM

AMBULANČNA POSLUGA

POGREBI OD \$200.00 NAPREJ

365 East 156th Street

Kenmore 1-9413

Sedeminšestdeset let

nudi KSKJ ljubeznivo bratsko pomoč svojim članom in članicam, vdovam in sirotam. v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

**KRANJSKO
KATOLIŠKA**

**SLOVENSKA
JEDNOTA**

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki

Premoženje: \$13,500,000.00
Število certifikatov: 48,000

Ce hočeš dobro